

SEDAVÍ AL 23F

RAMON DE PABLO, SALVADOR

SEDAVÍ, HORTA SUD

Resum: Anàlisi de la participació de Sedaví mitjançant la figura de dos dels seus veïns durant el Colp d'Estat del 23 de Febrer de 1981.

Els personatges d'aquesta novel·la

són imaginaris, fins i tot els reals.¹

En l'Horta Sud a menys de 20 km del centre de la ciutat de València es troba Sedaví. El terme d'aquesta població de 10.000 habitants², està delimitat per una separació imaginària que fa que en molts carrers una vorera siga de Sedaví i l'altra d'Alfafar o Benetússer, els pobles que l'envolten.

Malgrat la nota de l'autor al principi de *Gràcies per la propina*, no puc evitar vore els carrers de Sedaví reflexats en el *Benicorlí* de Ferran Torrent un "poble molt valencià: mai no hi passa res, aparentment. Va rebre la república amb la mateixa indiferència amb què suporta la dictadura i amb no menys idealisme bucòlic amb què conviu amb la democràcia."³ I encara que d'alguna forma aquestes paraules es mostren profètiques en molts casos, Sedaví, estigué representat de forma significativa en un dels fets més importants de la nostra història recent, el colp d'estat del 23 de febrer de 1981.

¹ Torrent, F. *Gràcies per la propina* (València 1995)

² 9.971 habitants segons xifres del cens del 1 de gener de 2010. De www.Sedavi.es

³ Torrent, F. *Gràcies per la propina* (València 1995), p. 9

Però abans és precís que contextualitzem la situació política a nivell estatal després de la mort de Franco. La *Llei per a la Reforma Política* va ser l'instrument jurídic-polític que faria possible la convocatòria d'eleccions per formar les corts constituents del nou estat democràtic. Al mes d'octubre les Corts franquistes aprovaren per 435 vots afirmatius, 59 negatius i 13 abstencions el desmantellament del sistema de la dictadura. El 15 de desembre, el referèndum popular va aprovar amb un 94.2% dels vots la Llei per a la Reforma Política. La participació va superar el 75%.⁴ Feia només un any que Franco havia mort i el 15 de juny de 1977 es convocaren eleccions generals.

	Vots (%)	Escons
UCD	34.0	165
PSOE	28.9	118
PCE	9.2	20
AP	8.0	16
PDC	2.8	11
PNV	1.7	8
PSP	4.4	6
UC/DCC	0.9	2
ERC	0.8	1

⁴ Paredes, F. *Historia de España contemporánea* (Barcelona 2010), p. 903

EE	0.3	1
AIC	0.3	1
CAIC	0.2	1

Eleccions Generals (15 de juny de 1977). Congrés dels Diputats⁵

La UCD, el partit creat pel govern de transició, guanyava les eleccions i el PSOE es posicionava com a segona força política, sense dubtes els grans decebuts varen ser els militants del PCE. Les noves Corts foren les encarregades de redactar un text constitucional com a marc legislatiu del nou sistema polític. La Constitució va ser aprovada per referèndum el 6 de desembre de 1978.

	Nombre de vots	% de vots sobre els emesos	% sobre el total d'electors
Si	15.706.078	87.9	58.9
No	1.400.505	7.8	5.3
Blancs	632.902	3.6	2.4
Nuls	13.786	0.7	0.5

Resultats del referèndum Constitucional⁶

⁵ Paredes, F. *Historia de Espanya contemporánea* (Barcelona 2010), p. 912

⁶ Soto, A. *La transición a la democracia* (Madrid 2002), p, 195

Es va dissoldre el Congrés i es convocaren eleccions, les primeres dins d'un marc democràtic i constitucional des de feia 43 anys.⁷ Al País Valencià l'índex de participació va ser d'un 74.89%⁸ i els resultats foren els següents:

	Vots (%)	Escons
PSOE	37.31	13
UCD	36.48	13
PCE	11.9	3
CD	4.5	0
UN	2.31	0
PSOE-H	1.06	0
URV	0.84	0
PNPV	0.74	0
MCPV-OIC	0.66	0

Resultats Electorals al P.Valencià, eleccions generals de 1979⁹

⁷ Les últimes eleccions democràtiques es portaren a terme en 1936, el Front Popular guanyà les últimes eleccions durant l'etapa republicana.

⁸ De: www.20minutos.es

⁹ De: www.20minutos.es

A Sedaví dels 5.336 electors, participaren 4.116, dels quals 78 vots van ser nuls. Per tant la participació dels votants va ser del 77,4%¹⁰. L'escrutini donà els següents resultats:

	Vots (%)	Nombre de vots
PSOE	42.6	1.717
UCD	30.9	1.246
PCE	13.8	556
AP	2.2	87
CD	2.2	87
UN	0.7	27

Resultats Electorals a Sedaví, eleccions generals de 1979¹¹

Com podem observar els resultats electorals al País Valencià i Sedaví poden parèixer, almenys en superfície, pareguts, en particular apareix una pujada dels partits d'esquerres, PSOE i PCE; i la penetració com a quarta força política de AP però amb només un 2.2% dels vots. Sedaví va seguir el seu propi camí i feu les seues pròpies aportacions a aquesta primera legislatura democràtica. Aquestes aportacions tenen noms, són Adela Plà Pastor i Vicent Ruiz Monrabal.

¹⁰ Ajuntament de Sedaví. *Sedaví 1979-99* (Sedaví, 1999), p.14

¹¹ Ajuntament de Sedaví. *Sedaví 1979-99* (Sedaví, 1999), p.14

Després del resultat de les eleccions de 1936 es feia càrrec de la gestió municipal de Sedaví Vicent Plà Paredes, el Front Popular havia guanyat les que serien les últimes eleccions de la II República.¹² Mesos després de fer-se càrrec de la gestoria municipal Vicent Plà es va allistar en el 2n Batalló de la 99 Brigada Mixta de l'exèrcit republicà. Finalitzada la guerra va ser sotmès a "juicio sumarísimo" i consell de guerra junt a altres veïns de Sedaví. Finalment se'l condemnà a dotze anys i un dia de reclusió. Eixint de presó el 20 de maig de 1942. Cinquanta anys després des de que son pare fóra alcalde, Adela Plà viatjava a Madrid com a diputada per València pel PSOE, Espanya tornava a viure en democràcia.

Havia estat afiliada al Partit Socialista des del 1976, Professora d'educació General Bàsica, fou elegida consellera autonòmica en el primer Govern preautonòmic del País Valencià presidit per Josep Lluís Albinyana. Va ser diputada durant la I, II, III, IV i V legislatura. El seu treball com a diputada del grup socialista en les Corts Generals va incloure la participació en diferents comissions com la d'Educació i Cultura, Assumptes Exteriors i Control de Radio Televisió Valenciana.¹³ Mestra fundadora de la Nostra Escola Comarcal (Picassent) donà classes abans i després de la seua carrera política. En 1993 finalitzaven les seues activitats polítiques de cara al públic i ocupà el càrrec de jutge de Pau de Sedaví des de mitjans dels noranta.

Vicent Ruiz Monrabal va nàixer en Sedaví en 1936. Llicenciat en dret per la Universitat de València (1954 – 1959). Va exercir l'advocacia lliurement com a assessor jurídic de diverses empreses. En 1962 entrà a formar part de l'oposició democràtica al règim franquista dins dels grup Prolesa, de tall democristià. Que en l'any 1967, després de diversos contactes amb la UDC, es va constituir com a partit polític, Unió Democràtica del País Valencià. Del qual fou secretari general al 1977. Aquesta formació no a obtindre cap representació

¹² Ruiz Monrabal, V. *Censos del señorío de Sedaví y otras curiosidades históricas* (Sedaví, 1996), p. 393

¹³ De: www.congreso.es

en les eleccions del mateix any, i, amb la desaparició de la mateixa, Monrabal ingressà en la UCD.¹⁴ El 1 de març de 1979 fou elegit diputat al Congrés per València i ostentà la condició de parlamentari fins octubre de 1982.

Sense dubte un dels fets més destacats de la seua vida va ser la seua estreta relació amb el món de les agrupacions musicals. Ja des de jove va estudiar solfeig i trompa en l'escola de L'Agrupació Musical Santa Cecília de Sedaví. A més va ser fundador de la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana i president de la mateixa en 1973 i fins 1976. I en 1993 fou triat president de la Confederació Española de Sociedades Musicales.¹⁵

Adela Plà i Vicent Ruiz Monrabal van viure en primera persona un dels fets més destacables de la nostra història política recent. El 23 de Febrer de 1981, durant la investidura de Calvo-Sotelo com a President del Govern. El tinent coronel de la Guàrdia Civil Antonio Tejero entrava en el Congrés dels Diputats, i interrompia la segona votació per a investir al nou president.

En casa de la germana d'Adela Plà sonava la radio la vesprada del 23 de febrer de 1981, les votacions eren nominals i la germana d'Adela, Carmen Plà, en eixe moment regidora d'educació a l'ajuntament de Sedaví; esperava que la veu de la seua germana s'escoltara pel transistor. Però varen ser tirs allò que va alterar a Carmen, lo primer que va pensar era que ETA havia entrat en el Congrés dels Diputats.¹⁶

Els fills de Vicent Ruiz Monrabal tornaven de l'escola en l'autobús quan un mestre li va dir a Vicent, el major dels fills, que succeïa alguna cosa en el Congrés que anaren directes a casa i no es preocuparen.¹⁷

¹⁴ Viadel, F. *Valencianisme, l'aportació positiva* (València 2012), p. 379

¹⁵ Ruiz Monrabal, V. *Censos del señorío de Sedaví y otras curiosidades históricas* (Sedaví 1996)

¹⁶ Carmen Plà Pastor, font oral.

¹⁷ Vicent Ruiz, font oral.

Manolo Corredor, alcalde socialista de Sedaví, cridà a casa de la família d'Adela on tots els familiars esperaven notícies. Tots els regidors de Sedaví es reuniren en sessió plenària extraordinària amb un únic punt del dia: la repulsa al Colp d'Estat i donar suport al règim democràtic. El ple estava convocat a les 10 del matí del dia 24, Sedaví era un dels pocs pobles que decidia organitzar el ple sense tindre notícies encara d'allò que estava ocurrent en el Congrés.¹⁸

En Sedaví es realitzava aquest acte en l'Ajuntament i en Madrid els diputats eren alliberats, el Colp d'Estat havia fracassat. En el ple de l'ajuntament, l'única moció a debatre era aprovada per unanimitat.

Carmen Plà recorda com la seua germana li contava el mateix dia 24 que moltes diputades no volien abandonar abans que els seus companys el Congrés, i com eren els propis diputats els que demanaven que ho feren per a que pogueren cridar a les seues famílies.

Vicent Ruiz Monrabal cridava a casa passades les deu i mitja del matí, estava preocupat. Ell sabia que estava bé, però dins del Congrés havien aplegat els rumors de que Milan del Bosch havia sortit al carrer en València i tenia por de què hagueren pogut anar a buscar a la seua família.

Adela Plà Pastor i Vicent Ruiz Monrabal varen ser declarats fills predilectes de Sedaví el 1 de Febrer 2005. Diferents tendències polítiques però dos punt en comú, Sedaví i la democràcia. El poble a l'ombra de València, aquell en el que mai hi passava res, aparentment, feia història, participant de forma directa en un dels fets primerencs de la democràcia espanyola.

¹⁸ La majoria de ciutats varen convocar actes extraordinaris la nit del dia 24 de Febrer.

BIBLIOGRAFIA

- **SOTO, A.** (2002) "La transición a la democracia", Madrid.
- **PAREDES, F.** (2010) "Historia de España contemporánea", Barcelona.
- **AJUNTAMENT DE SEDAVÍ.** (1999): "Sedaví 1979-99", Sedaví.
- **RUIZ MONRABAL, V.** (1996): "Censos del señorío de Sedaví y otras curiosidades históricas", Sedaví.
- **VIADEL. F.** (2012): "Valencianisme, l'aportació positiva", València